

Bedrijfsnoodplan: het zekere voor het onzekere

Brand, explosie, een lekkende tank, een bedrijfsongeval: binnen elk bedrijf kunnen calamiteiten en noodsituaties plaatsvinden. Dan is het belangrijk dat direct maatregelen worden getroffen om mensen zoveel mogelijk te beschermen, maar ook om economische verliezen en schade aan het milieu tot een minimum te beperken. Het bedrijfsnoodplan stelt u in staat om ingeval van noodsituaties de schade laag te houden. Adequate bedrijfshulpverlening en oefenen van ontruiming zijn wettelijke verplichtingen. Neem dus het zekere voor het onzekere.

Wat is een bedrijfsnoodplan?

In geval van een calamiteit moet een bedrijf, voordat de brandweer, ambulancedienst of politie ter plaatse is, zelf veel doen: eerste hulp verlenen, een beginnende brand blussen of gebouwen ontruimen. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een bedrijfsnoodplan. In een bedrijfsnoodplan wordt beschreven welke acties moeten leiden tot het snel en effectief beperken en bestrijden van noodsituaties. De overheid legt vanuit verschillende beleidsvelden bedrijven verplichtingen op om voorbereid te zijn op calamiteiten.

Wettelijke verplichting

De Arboret verplicht elke werkgever maatregelen te treffen om gezondheidsschade te voorkomen. Bedrijven die veel gevaarlijke stoffen gebruiken en die verplicht zijn een veiligheidsrapport (VR) te maken, moeten in ieder geval over een bedrijfsnoodplan beschikken. Dit zijn bedrijven die BRZO- of ARIE-plichtig zijn. Het bevoegd gezag kan uw bedrijf ook via de omgevingsvergunning verplichten een bedrijfsnoodplan op te stellen. Dit is zeker het geval wanneer u meer dan 10 ton gevaarlijke stoffen in emballage hebt opgeslagen.

Paragraaf 4.4.7 van de ISO 14001-norm voor milieumanagementsystemen ten slotte vereist dat bedrijven voorbereid zijn en kunnen reageren op noodsituaties. Om invulling te geven aan deze paragraaf moeten alle mogelijke noodsituaties worden geïdentificeerd, bijvoorbeeld in het Milieu Aspecten Register waarin alle activiteiten van de voorkomende bedrijfsprocessen zijn beschreven.

Calamiteiten

Calamiteiten zijn onvoorziene en ongewenste gebeurtenissen. Calamiteiten hoeven niet alleen binnen een bedrijf plaats te vinden, maar kunnen ook bedrijfsoverschrijdend zijn, denk hierbij bijvoorbeeld aan het vrijkomen van asbest naar de omgeving. Om uw bedrijf en uw omgeving te beschermen zijn maatregelen noodzakelijk. Ook bedrijfsoverschrijdende noodsituaties kunt u opnemen in uw bedrijfsnoodplan en dit afstemmen met uw buurbedrijven.

Bedrijfshulpverlening

Een belangrijk instrument bij het bestrijden en beperken van de gevolgen van een calamiteit of noodsituatie is de bedrijfshulpverlening (BHV), die voor ieder bedrijf verplicht is.

De omvang en inrichting van de BHV-organisatie is afhankelijk van de grootte en risico's van uw bedrijf. Als werkgever wordt u geacht een of meerdere werknemers aan te wijzen als bedrijfshulpverlener (BHV'er). Als zich in uw bedrijf een situatie voordoet die direct gevaar oplevert voor de veiligheid en gezondheid van werknemers en derden, moeten zij doeltreffende maatregelen kunnen nemen om letsel en schade zoveel mogelijk te voorkomen en beperken. De basis voor de organisatie van de bedrijfshulpverlening vormt de wettelijk verplichte Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).

Opleiding BHV'ers

Uiteraard is het van belang te weten wat BHV'ers minimaal moeten weten en kunnen. De overheid heeft het opleidingsprofiel van de BHV'er nauwkeurig omschreven. Er zijn drie opleidingsniveaus. Na de basisopleiding BHV'er kan de opleiding tot ploegleider BHV worden gevolgd. Beide opleidingen duren minimaal twee dagen. Wie coördinator of Hoofd BHV wil worden, dient vervolgens een speciale opleiding te volgen van minimaal drie dagen. Het verdient aanbeveling om BHV'ers de opleiding jaarlijks of elke twee jaar (8 uur) te laten herhalen en jaarlijks een ontruiming te oefenen.

Bedrijfshulpverlening houdt zich bezig met:

- het voorkomen van onveilige situaties (preventie);
- oefenen en opleiden (preparatie) en
- ingrijpen bij incidenten tot aan de komst van externe hulpverleners (repressie).

De uitvoering van bedrijfshulpverlening staat of valt met een goede communicatie. BHV'ers moeten elkaar bijstand kunnen verlenen. Daar toe zijn organisatorische maatregelen nodig. Alle medewerkers moeten weten welke collega's bedrijfshulpverlener zijn en waar ze bereikbaar zijn. Ook moeten ze bekend zijn met de ontruimingsprocedures en de vluchtwegen. Ten slotte moet er een goede communicatie en afstemming van de BHV-organisatie met de professionele hulpdiensten zijn.

Oefenen van een ontruiming

Het oefenen van ontruimingen is een wettelijke verplichting. Het is aan te raden om ieder jaar minimaal één ontruimingsoefening te houden. Niet alleen vanwege de wet, maar ook omdat in veel organisaties regelmatig mensen vertrekken en er weer nieuwe mensen bij komen.

De veiligheid van al uw medewerkers en bezoekers staat immers voorop. Door ontruimingen te oefenen krijgt u zekerheid dat iedereen die een taak heeft in uw bedrijfsnoodplan, deze altijd kan uitvoeren. Het bedrijfsnoodplan dient getest te worden op uitvoerbaarheid, haalbaarheid en doeltreffendheid. Het doel hiervan: in geval van nood de kans op slachtoffers zo klein mogelijk maken. Om een bedrijfsnoodplan effectief in de organisatie te introduceren is het aan te bevelen dit op te bouwen door middel van een aantal fasen. De moeilijkheidsgraad van iedere fase kan dan opgevoerd worden. Na elke fase vindt een evaluatie plaats. Op basis van deze gegevens kan het bedrijfsnoodplan mogelijk aangepast moeten worden.

Wat kan BMD Advies Oost voor u doen?

Wij kunnen u behulpzaam zijn bij het opstellen van een bedrijfsnoodplan en op onderdelen adviseren, bijvoorbeeld bij het:

- identificeren van potentiële noodsituaties;
- opstellen van noodprocedures;
- vastleggen in bedrijfsnoodplan (inclusief tekenwerk);
- voorlichten van de medewerkers;
- toetsen bedrijfsnoodplan door het oefenen van noodprocedures;
- begeleiden ontruimingsoefeningen;
- opzetten bedrijfshulpverlening.

Meer informatie?

Voor meer informatie over hoe uw bedrijf voorbereid kan zijn op noodsituaties, kunt u contact opnemen met uw BMD-contactpersoon.